

Sitä lehteä en unohda koskaan

P.A. Manninen

Kyllä kuulkaa suomalainen kulttuuri on jäänyt vuosien varrella paljosta paitsi. Meillä ei ole edes tehty yhtään amerikkalaismallista jättikökköhirviöelokuva!

Tanskalaisilla sentään on Reptilicus ja ruotsalaisilla Terror in the Midnight Sun! Mutta suomalaiset jostakin syystä säästivät B-luokan sci-fielokuvilta juuri niinä 1950- ja 1960-lukujen aikoina, jolloin kaikkien muiden Euroopan maiden amerikanserkut palasivat isiensä kotiin halvat hirviömaskit mukanaan.

Mutta olihan meillä sentään suomalainen sarjakuvalehti Shokki-sarjat, jonka kakkosnumero Revontuliriivaajat tekee kyllä kaikkensa halpascifin rintamalla. Lehti on peräisin vuodelta 1969, ja sen on kustantanut PR-tuotanto / Painorauma, Rauma. Vastaavaksi toimittajaksi merkitty A. Koskinen ei pääkirjoituksia kirjoittellut, mutta Shokki-sarjojen sentään kerrotaan olevan "tosiasioihin ja tieteilogiikkaan perustuva sarjakuvalehti". Jos nyt ihmettelette, mitä tuo "tieteilogiikka" sitten voi olla, antaa Revontuliriiva-

ajien tarinankuljetus aihetta sellaiseen tulkintaan, että tieteilogiikka on sukua hatusta vetämiselle.

Oman kappaleeni tätä klassikkójulkaisua sain lahjaksi turkulaiselta tuttavalta kesällä 2002. Runsaasti teipatusta kansikuvasta saa sen verran selvää, että sen

voi oitis julistaa suomalaisen avaruussurrealismen varhaiseksi mestariteokseksi. Tosin erittäin luotaantyöntävän (ja likaisen) ruskean sävyn valitseminen taustaväriksi kieli siitä, että kannen tekijä ei ollut ainakaan taidekoulun ovista kulkenut. Abstraktit kirkkaan vaaleanpunaiset kuviot ruskean päällä

Shokkisarjat tekee kaikkensa kökköscifin saralla.

Ovatko nuo falloksia vai onko kuvatekstien tekijä vain mieleltään häiriintynyt?

toisaalta viestivät ilmeisestä avantgarde- asenteesta.

Suomalaisten Korkeajännitysten voitokulun yhä vain jatkuessa voimme vain mykkinä ihastella sitä tarmoa, jolla Shokki-sarjoihin onnistuttiin ympä- mään kaikki tyypillisimmät Korkkarei- den rakenteelliset ratkaisut. Suurimmalla osalla sivuista on tietenkin kaksi ruutua. Tarina aloitetaan tietenkin avaruuspoliisi Rick Randomin seikkaluista muistutta- valla globaalilla katastrofimysteerillä, ja sankarina on tietenkin avaruuspoliisi. Mike Speik saattaa vaikuttaa hieman valjulta sankarin nimeksi, mutta kaikessa kolhousessa se yksin jo siirtää lukijan tulevaisuuteen, jossa kaikkien maiden kielet ovat yhdistyneet ja tuottaneet uusia sukunimiä.

Täysin Korkkariyylä noudattaen ei Shokki-sarjoissa kerrottu laisinkaan käsikirjoittajan tai piirtäjän nimiä. Tai ihan pelkän esteettis-sosiologisen ana- lyysin perusteella voi päätyä siihen oletukseen, että tässä tapauksessa käsi- kirjoittaja ja piirtäjä ovat sama henkilö. Jos he olisivat kaksi eri henkilöä, heille todennäköisesti olisi tullut rappelu jo lehden ykkösnumeron jälkeen, tai jo siinä vaiheessa, kun käsikirjoittaja olisi nähnyt piirroksen.

Piirrostyö nimittäin noudattelee kuuluisaa veljenpoikakoulukunnan tek- niikkaa, jossa innokkuus ja sukulaisuus- suhde kustantajaan painavat enemmän kuin esim. anatomian ja perspektiivin tuntemus. Mutta eipä silti - kuvitus on täydellisessä harmoniassa juonen kanssa, jossa epäloogisuus hakee toveria ällistyt- tävästä yhteensattumasta.

Näyttävät revontulet ilmestyvät taivaalle samalla kun avaruusmuukalaiset panevat

kaikki Maapallon asukkaat kuulemaan kaikki Maapallon radiolähteykset yhtä aikaa. Tuska on sietämätön. Ja miksi ei olisi? Itse en ole kyennyt kuuntelemaan suomalaisia radioasemia yli kymmeneen vuoteen niiden aiheuttamien kiputilojen takia. Noh, muukalaiset haluavat lasan kultaa, ja Mike Speik keinottelee itsensä alien-alukseen luottaen lähinnä siihen, että kukaan ei satu katselemaan raketista ulos. Päästyään emoalukseen (joka oli nokkelasti parkkeerattu AURINCON cteen) Speik poukkoilee sankarimaisesti sinne tänne äärimmäisen vähäisten taustojen edessä. Avaruuspahikset kuitenkin tyrnäväät hänet ja vievät kotiplanetal- leen Gyrthelle.

Siellä gyrtheläiset paljastavat Speikille vallan kauhean juonen koko aurinko- kuntansa valloittamiseksi! He aikovat ruiskuttaa muiden planeettojen (ihmis- mäisiin) asukkaisiin mustien matojen

munia. Gyrtheläisten kehittämä vasta- aine tehoaa vain tietyn aikaa, joten aivan kaikkien olisi alistuttava heidän orjikkeeseen - elleivät halua jäädä munista kuoriutuviin matojen muonaksi.

Gyrtheläisestä kuolemaantuomitusta purkautuvien matojen pitäisi syödä myös samaan selliin laitettu Speik, mutta siitä Speik selviää sellin vesihan- nan (?) ja taskuttomista pöksyistään löytämänsä avaruussuuntimen(?) avulla. Sitten vain rilluttelemaan pakoon avoautolla, jonka lukija kuiten- kin pystyy tunnistamaan VIERAAN PLANEETAN avoautoksi siitä, että autossa ei ole akseleita laisinkaan. Vain pyörät, jotka oletettavasti pysyvät pai- kallaan sen jo mainostetun tieteilogii- kan avulla.

Speik kaappaa avaruusaluksen ansiok- kaasti hyväksikäyttäen halpisseikkai- luihin oleellisesti kuuluvaa repliikkiä "Tuo on varmasti lähtövalmis. Toivo- taan, ettei siellä ole ketään!"

Speik tietenkin pääsee "Yhdistyneen Aurinkokunnan joukkojen place- talle". Käsittääkseni se on ikään kuin tuon kaukaisen aurinkokunnan oma YK, joka on ilmeisestikin joutunut ottamaan oman planeettansa sota- voimiensa suoraan valvontaan. Siitä tilanne ainakin vaikuttaa. Pienen vää- rinkäsityksen jälkeen Speik saa nämä militaarit uskomaan gyrtheläisten pahuuteen ja aurinkokunta pelastuu dramaattisessa lopputaistelussa, jolle uhrataan YKSI ruutu. Loppurepliikit on varastettu Yksinäiseltä Ratsastajalta! "Olemme hänelle ikuisessa kiitollisuu- denvelassa. Olisipa enemmän tuollaisia miehiä!" "Kunpa hän olisi voinut jäädä luoksemme". ■

